

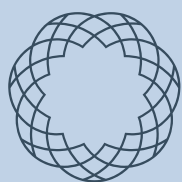
ÅRSRAPPORT 2025

NCE Aquaculture

EKSTERN

Ellik Heim, © Norwegian Seafood Council.

Norwegian Centres of Expertise

NCE Aquaculture

Innledning

NCE Aquaculture ble etablert i 2007 og har siden oppstarten jobbet strategisk med å fremme forsknings- og innovasjonsprosjekter innen havbruk på vegne av, og sammen med, sine medlemmer. Arbeidet i klyngen er organisert gjennom fem tematiske fagfora som har som mål å møte næringens felles utfordringer og muligheter. Disse er Stamfisk- og setefiskforum, Matfiskforum, Industriforum for slakteri og foredling, Miljøforum og Kompetanseforum (med flere nettverk, herunder Kommunikasjon, HR, HMS og EU-arbeid). I 2025 har NCE Aquaculture deltatt i forskningssøknader med en samlet verdi på 138,1 millioner kroner. Ved årsskiftet er det gitt tilslag på om lag 113 millioner kroner, hvorav NCE Aquaculture sin andel så langt utgjør 4,4 millioner kroner (over tre år).

PARTNERSKAP OG STYRE

I 2025 har vi hatt gleden av å ønske Ellingsen Seafood velkommen som ny partner i klyngen.

NCE Aquaculture har tretten partnerbedrifter og ledes av et styre. Alle partnere har møterett i styremøtene. Klyngen har siden 2017 vært privat finansiert og ble i 2021 organisert som et eget aksjeselskap, eiet av partnerne.

I 2025 har styrets leder vært Tor Anders Elvegård i Nordlaks, nestleder Snorre Jonassen i Cermaq, samt styremedlemene Kjell Lorentsen i Gigante Havbruk, Henriette Hanssen i LetSea, Tormod Skålsvik i Nova Sea og Leif Magne Sunde i SINTEF Ocean.

Besøk hos Ellingsen Seafood på Skrova, 17. juni 2025.

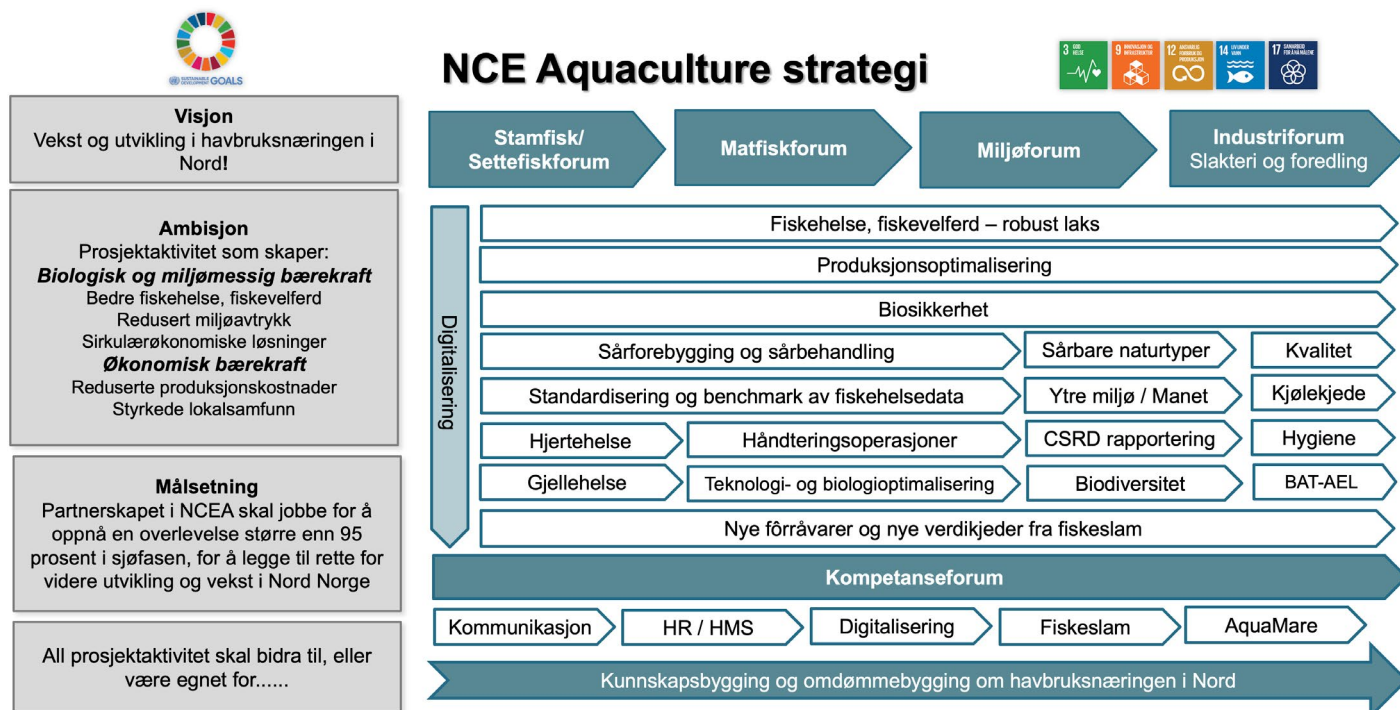
Strategi 2022–2028

NCE Aquacultures styre og partnerskap definerer i fellesskap strategien, som fungerer som selskapets overordnede styringsdokument. I juni 2022 vedtok styret i NCE Aquaculture en ny strategi for perioden frem til 2025. Strategien evalueres årlig, og i 2025 ble den revidert og forlenget til 2028.

Partnerskapets hovedfokus har over flere år vært produksjonsbiologi og hvordan man kan oppnå en robust laks under optimale forhold. Klyngens overordnede målsetning er å arbeide for en overlevelse på over 95 prosent i sjøfasen, samt å bidra til utvikling og vekst i nord.

NCE Aquaculture jobber aktivt med prosjekttakvisjon og har en rekke samarbeidspartnere gjennom prosjektarbeid, både nasjonalt og innenfor europeisk forskningssamarbeid. NCE Aquaculture samarbeider også med Sjømat Norge i spørsmål som berører rammevilkår og næringspolitikk.

Den 10. april la regjeringen frem Meld. St. 24 (2024-2025) *Fremtidens havbruk – bærekraftig vekst og mat til verden* («Havbruksmeldingen»). Meldingen peker på flere kunnskapsområder hvor det kan være naturlig for NCE Aquaculture å bidra i det videre oppfølgingsarbeidet.

Kjerneaktivitet i 2025

2025 har vært et aktivt år, der fagforumene har løftet frem flere nye kunnskapsprosjekter. Arbeidet i forumene har over tid fått en mer konkret form, i tråd med medlemmenes ønsker, og møtefrekvens og -form tilpasses etter behov.

FAGFORUMSMØTER I 2025			
Måned	Fagområde	Tematikk	Sted
Januar	Settefisk/Matfisk	Gjellehelsekurs innen mikroskopering av gjeller i GillHealthAct-prosjektet	Bodø
Februar	Miljø	Møte i Miljøforum med Nova Sea som vertskap	Lovund
Februar	Industri	Møte i Industrinettverk for slakteri og foredling med Nordlaks som vertskap, og befaring hos Holmøy Produkter	Storkmarknes og Sortland
Februar	Settefisk	Møte i Settefiskforum om fiskens fysiologi og robusthet	Bodø
Mars	Matfisk	Dialogmøter OptiLok biosikkerhet	Trondheim
Mars	Matfisk	Dialogmøter OptiLok biosikkerhet	Bergen
April	Kompetanse Kommunikasjon	Møte i Kommunikasjonsnettverk Debattrening med Jan Tore Bergestuen	Storkmarknes
April	Matfisk	Områdesamarbeid forebyggende strategi mot lus	Bodø
April	Matfisk	Møte i GillHealthAct – Fagdag om Gjellehelse	Bergen
April	Kompetanse	Kvinner i Havbruk	Lovund
April	Miljø	Webinar i Miljøforum om miljøkartlegging og vannprøver	Digital
Mai	Kompetanse HR	HR nettverkstreff i tilknytning til Tariffkonferansen	Oslo
Mai	Industri	Webinar Industrinettverk for slakteri og foredling om holdbarhet, kvalitet og bærekraftig produksjon	Digital
Mai	Settefisk og Matfisk	Webinar WaterSafe om vannbehandling i akvakultur og biosikkerhet	Digital
Mai	Settefisk og Matfisk	Gjellehelsekurs GillHealthAct	Bergen
Juni	Matfisk	Områdesamarbeid forebygging lus	Bodø
Juni	HR og Settefisk	Arbeidsmøte om samarbeid mellom Sjømat Norge om arbeidstid settefisk	Bodø
August	Kompetanse HR	HR nettverksmøte	Digital
August	Industri	Webinar med gjennomgang av bransjeretningslinjer listeria	Digital
September	Settefisk og Matfisk	Dialogmøte mellom NCE Aquacultures styre, Mattilsynet og FHF	Oslo
September	Settefisk	Skretting og NCEA Aqua Norge Settefisk med Settefiskforum	Bodø
September	Miljø	Møte i Miljøforum med Akvaplan-niva som vertskap	Tromsø

FAGFORUMSMØTER I 2025

Måned	Fagområde	Tematikk	Sted
Oktober	Matfisk	Webinar om lukket og semi-lukket teknologi, status teknologi, biologi og vannkvalitet	Digital
Oktober	Matfisk	Webinar om status Perlesnormanet – Hva vet vi og hva kan hjelpe? i regi av JellySafe prosjektet i samarbeid med FHF	Digital
Oktober	Kompetanse HR	Møte i HR nettverk med fellesmøte med slakteri og foredling om kompetansebehov i industrien	Bodø
Oktober	Industri	Møte i Industrinettverk slakteri og foredling, inkludert felles del med HR nettverk	Bodø
November	Matfisk	Webinar om sårproblematikk hos laksefisk, nytt fra forskningen og status langs kysten	Digital
November	Settefisk	Møte i Settefiskforum	Bodø
Desember	Industri	Webinar om spiselig andel og omregningsfaktor	Digital

SETTEFISKFORUM

I Settefiskforum har årets tematiske fortsatt å dreie seg om fiskens fysiologi og oppfølging av prosjektene som forumet deltar i. Flere av disse prosjektene, som for eksempel Salmocode, har begynt å gi resultater som legger grunnlag for gode faglige diskusjoner.

Biosikkerhet og hygienisk design har fått økt oppmerksomhet, både som følge av det pågående biosikkerhetsarbeidet i næringen og fordi flere av klyngens medlemmer er i bygge- og oppstartsfase for nye settefiskanlegg. Klyngen deltar også i FHF-prosjektet WaterSafe, som undersøker effekten av desinfeksjon av inntaks- og utløpsvann. Flere av medlemmene har bidratt med vannprøver fra egne anlegg, og resultatene vil inngå som tematisk grunnlag for forumsmøtene i 2026.

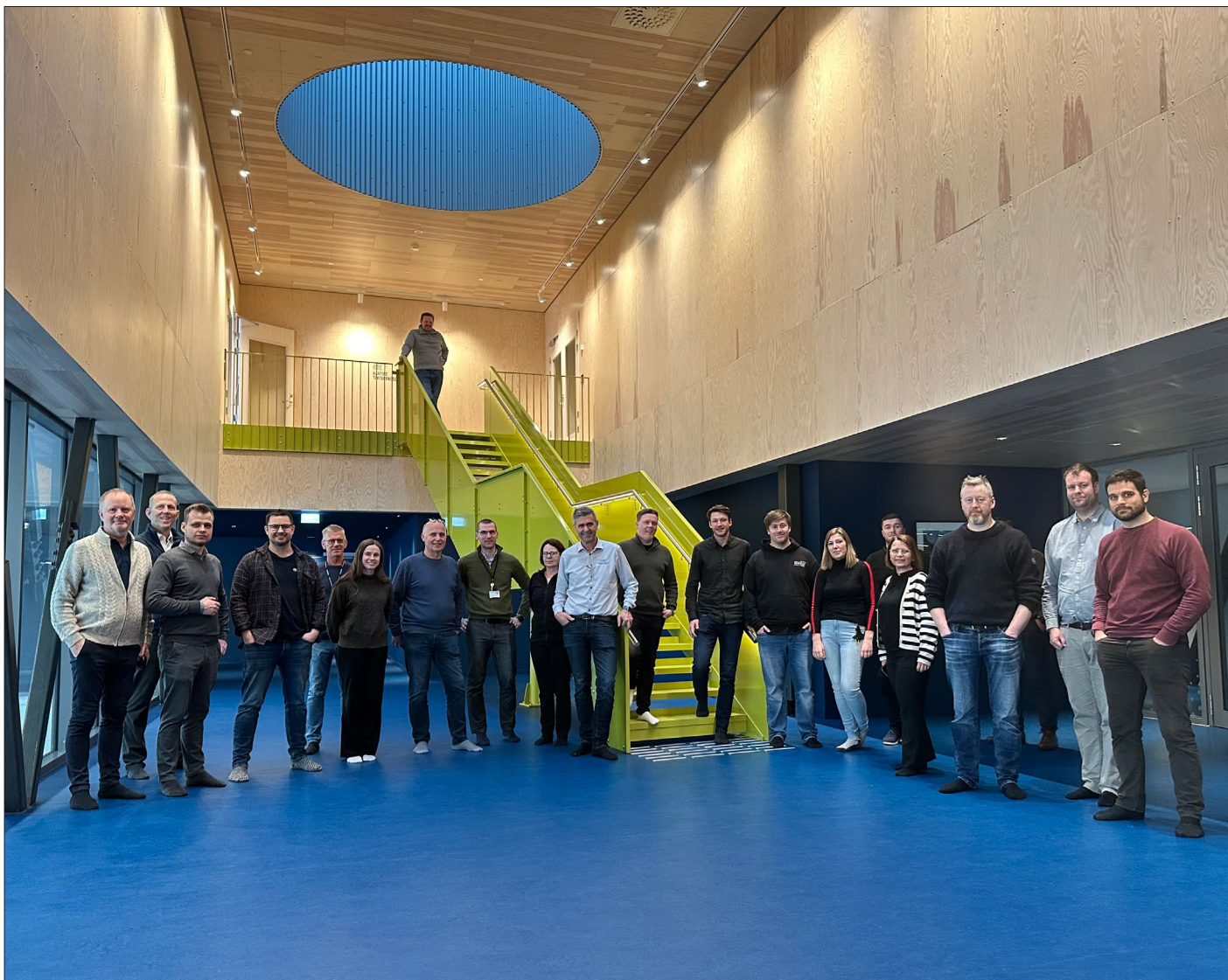
Øivind Skjevling (Nordlaks) fra Settefiskforum november 2025

MATFISKFORUM

I 2025 er det under Matfiskforum igangsatt to FHF-prosjekter om områdesamarbeid for forebyggende strategi mot lus («OMLUS»). Arbeidet har som mål å oppnå et betydelig redusert behov for reaktiv lusebehandling gjennom bruk av effektiv forebyggende teknologi, basert på felles dokumentasjon og evaluering av lusetiltak i områdene Nord-Fjordan (fra Sørfolda til Ballangen) og Salten-Kysten (Gildeskål). Prosjektene er nærmere beskrevet under utvalgte prosjekter. På senhøsten kom det en ny utlysning av områdeprosjekter, hvor OMLUS søkte om utvidelse til Lofoten og Vesterålen. Utvidelsen ble innvilget, og OMLUS LoVe planlegges igangsatt i 2026.

Miljøforum på Lovund, 5. februar 2025.

Befaring hos Holmøy Produkter N445 den 18. februar på Sortland.

Et av temaene som har blitt ytterligere aktualisert gjennom den foreslåtte Havbruksmeldingen, er automatisk lusetelling, blant annet som følge av forslag om lusekvoter. Matfiskforum har gjennom 2025 arbeidet med et innspill til et forskningsprogram innen automatisk lusetelling i FHF, med bred forankring i næringen, forskningsmiljøene og forvaltningen. Matfiskforum har også videreført arbeidet med sårproblematikk, der FHF-prosjektet ReduSår skal avsluttes frem mot sommeren i 2026. Samtidig har det vært økt fokus på biosikkerhet, både gjennom OptiLok-prosjektet og via sjømatnæringens pågående biosikkerhetsarbeid.

MILJØFORUM

Miljøforum har i 2025 fortsatt arbeidet med biotopkartlegging av sårbare naturtyper, herunder svamp og koraller. Veilederne for kartlegging, som er utarbeidet av Havforskningsinstituttet, skal på høring i 2026. Det arbeides nå med å utvikle et kunnskapsgrunnlag som kan benyttes inn mot høringen. Dette koordineres med Sjømat Norge.

Det nye forurensningsregelverket for akvakultur stiller strengere krav til dokumentasjon av miljørisiko og utslipp

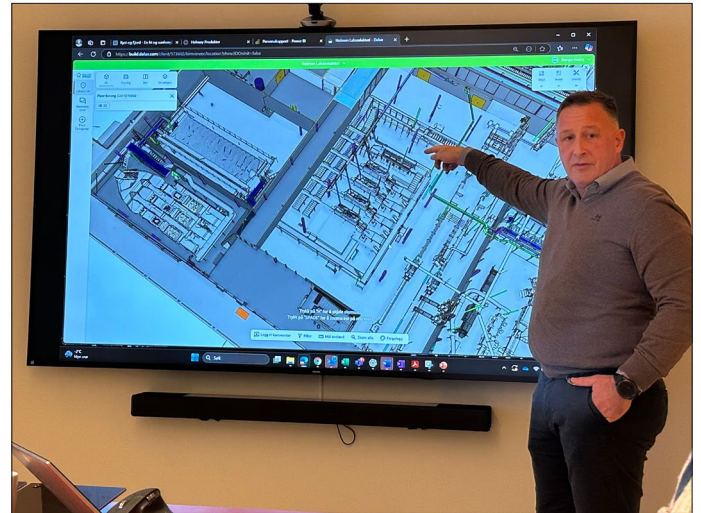
(inkludert fôr). Samtidig viser overvåkningsdata at det ikke alltid er nødvendig med full risikoanalyse for alle stoffer. Miljøforumet har drøftet at det er et behov for å utvikle en felles, effektiv metode for miljørisikovurdering for utslipp av miljøgifter via fôr. Dette vil gi oppdrettere et bedre beslutningsgrunnlag, redusere ressursbruk og sikre mer forutsigbar dialog med myndighetene. Miljøforumet har gitt innspill til FHF på dette temaet i 2025 og det forventes utlysning i første halvdel av 2026.

INDUSTRIFORUM FOR SLAKTERI OG FOREDLING

Industriforum for slakteri og foredling har i 2025 hatt fokus på produksjonsoptimalisering og forbedringsarbeid, samt hygiene og kvalitet.

Forumets aktører har også løftet behovet for nye metoder for håndtering av blodvann, med mål om å øke utnyttelsen av restråstoff.

Selskapene jobber videre med å tilpasse seg EUs industriutslippsdirektiv som regulerer utslippsgrenser gjennom beskrivelse av beste tilgjengelige teknikker (BAT-AEL), og deler erfaringer fra test av ulike systemer.

KOMPETANSEFORUM

HR-nettverket møtes én gang i måneden og fungerer som programkomité for HMS-konferansen, i samarbeid med HMS-ansvarlige i partnerselskapene. HR-nettverket arbeider blant annet med erfaringsutveksling knyttet til organisering, rekruttering, kompetansekrav, kurs- og kompetansetilbud samt etter- og videreutdanning. Det er et utfalt ønske blant selskapene om i større grad å samordne deltakelse på rekrutteringsmesser og tilsvarende arenaer.

Kommunikasjonsnettverk møtes også én gang i måneden. De siste to årene har det vært et betydelig nasjonalt fokus på fiskehelse og fiskevelferd i havbruksnæringen. Kommunikasjonsnettverket arbeider med en felles strategi for hvordan næringen besvarer spørsmål fra omverdenen, samt med utvikling av en mer proaktiv kommunikasjonsstrategi. I april 2025 arrangerte nettverket debatttrening for partnerskapet på Storkmarknes, med Jan Tore Bergestuen som moderator.

Debatttrening den 1. april på Storkmarknes

Deltakere på første samling i Kvinner i havbruknettverket, slutten av april 2025

Kvinner i havbruknettverket hadde sin første samling i mai 2025 på Lovund. Samlingen ble arrangert i samarbeid med Kystinkubatoren, NCE Aquaculture, Havbruksnettverket på Helgeland og Lovundlaks, og samlet kvinner fra ulike deler av havbruksnæringen på Helgeland. Over to dager ble det lagt til rette for erfaringsutveksling, faglige samtaler og nettverksbygging, med særlig fokus på det å jobbe i en mannsdominert bransje. Samlingen bidro til økt bevissthet, inspirasjon og styrket fellesskap, og markerte et viktig første steg i arbeidet med å bygge et sterkere kvinnelig nettverk i havbruket på Helgeland.

SLAMFORUM

Fiskeslam er en tematikk som NCE Aquaculture har jobbet med over mange år, der næringen som følge av reguleringer har måttet tilpasse seg behandling av en ny avfallsstrøm. Arbeidet med slam har i 2025 blitt organisert under et eget slamforum der arbeidet med settefiskslam fortsetter under settefiskforumet, men sjøvannslam er under en egen gruppering som i løpet av 2025 og 2024 har blitt en sterk arbeidsgruppe som jobber svært godt sammen. Gjennom forumet har vi i året fått tildeling på fire nye slamprosjekter, samtidig som vi har blitt påkoblet flere andre prosjekter for å skape en helhetlig oversikt som vil gi merverdi for næringsaktørene.

NYE TEMATISKE NETTVERK: DIGITALISERING

NCE Aquaculture har fått forespørsel fra partnerskapet om etablering av et faglig nettverk innen digitalisering under Kompetanseforum. Partnerne ønsker blant annet å dele erfaringer med bruk av ulike dataverktøy og metoder for bærekrafts-rapportering (CSRD) er under utvikling og møter økte krav fra EU. Innen disse områdene kan et fagfellesskap i NCE Aquaculture bidra til å heve kompetansen på tvers av selskapene i klyngen.. Det er besluttet å etablere et Digitaliseringsnettverk, oppstarten av nettverket har vært forsinket, og vil ha oppstart i første del av 2026.

Arrangementsaktivitet

Klyngen har vært hoved- og medarrangør på flere arrangementer i 2025. En del av klyngens aktiviteter skal medvirke til

gode programmer som næringen har nytte og interesse av, og som formidler næringen og klyngens aktiviteter.

ARRANGEMENT I 2025 (HOVED/MEDARRANGØR)

Måned	Arrangement	Samarbeidspartner
Februar	TEKSET Innovasjon for settefisk	SINTEF Ocean
Mars	HMS i Havbruk	Sjømat Norge
September	Gode Hoder sammen for blå bioøkonomi i Nord Tema: Optimal utnyttelse av restråstoff	Cod Cluster, BioTech North, Seaweed Cluster
September	Aqua Norge Settefisk	Skretting
Oktober	Havbruksmøte Sjømat Norge og NCE Aquaculture	Sjømat Norge
Desember	TEKMAR Innovasjon i havbruk	SINTEF Ocean

HMS-KONFERANSEN

I mars 2025 gjennomførte HR-nettverket sammen med Sjømat Norge den andre nasjonale HMS-konferansen for havbruksnæringen. Konferansen samlet over 250 deltagere fra hele landet. Målgruppen for konferansen er settefisk og matfisk, industri, servicebåt og brønnbåt. Deltagelse er både fra ledelse, HR, HMS, kvalitet og kommunikasjon, driftsledere, driftslederassistent, verneombud og tillitsvalgte.

HR-nettverket satte i 2025 på dagsorden viktigheten av kultur, rolleforståelse og holdninger. Konferansen satte også på agendaen forebygging av trakassering og ruspolicy. Både Sjøfartsdirektoratet, Arbeidstilsynet, Fellesforbundet og flere andre bidro med foredrag og diskusjon. Konferansen arrangeres igjen 18. – 19. mars 2026 i Bodø.

HMS i havbruk konferansen 2025.

Monica Brunsvik, Salten Aqua og Per Erik Hagen, Nordlaks

Jens Christen Rolfsen, Safetec.

HMS i Havbruk 2025.

ET UTVALG AV KONFERANSEARENAER I 2025 SOM NCE AQUACULTURE HAR ARRANGERT OG BIDRATT PÅ

Akvaplan-niva markerte 40 år, 12. februar i Tromsø.

TEKSET Innovasjon for settefisk i Trondheim 11. – 12. februar 2025.

Skretting og NCEA Settefiskforum Aqua Norge Settefisk, 11. september i Bodø

Over: Pål Arve Dypaune og Ann Cecilie Hilling.
Til høyre: Salten Aqua markerte 25 år, 28. – 30. november 2025.

Gode Hoder sammen for blå bioøkonomi i Nord.

Tema på Gode hoder konferansen i år var «hvordan sikre optimal råstoffutnyttelse?» Alexander Hanssen, Nordlaks, i Tromsø 15. september 2025.

Silje Ramsvatn, Cermaq.

Ann Cecilie presenterer JellySafe prosjektet på Campus BLÅ konferansen.

Kine Mari Karlsen, Sjømat Norge og Malin Johansen, 7. - 8. oktober i Bodø.

Campus Blå konferansen den 30. oktober på Toff. Daglig leder ved Campus BLÅ, Chris Guldberg.

Innspill, høringsnotater og rapporter

NCE Aquaculture jobber ikke med politisk påvirkning av rammebetingelser, men støtter opp om Sjømat Norges aktivitet. Det gjør vi gjennom innspill og prosjektaktivitet som bidrar til kunnskapsgrunnlag som er viktig for regelverksutforming.

Gjennom 2025 har klyngen selv sendt inn eller bidratt i flere innspill, som vi håper vil føre til nye utlysninger og økt kunnskap.

INNSPILL/HØRINGSNOTAT/RAPPORTER I 2025		
Måned	Notat	Mottaker
Januar	Innspill Slam som ressurs – hvordan sikre korrekt forvaltning og optimalisert oppsamling. Beste praksis for dokumentasjon av oppsamlet slam fra sjø.	FHF
Oktober	Innspill Standardisert metode for risikovurdering av miljøgifter i fôr.	FHF
Oktober	Rapport Det blå løftet. Blå bioøkonomi i nord – et løft gjennom samhandling	Nordland, Troms og Finnmark fylkeskommuner, SNN Samfunnsløftet

Utvalgte prosjekter i 2025

PRV-1-VARIANTER OG VIRULENS: GRUNNLAG FOR TILTAK MOT HSMB PRVARIANT (FHF 910082)

Piscine orthoreovirus (PRV) er et svært utbredt virus i norsk oppdrettslaks (PRV-1) og regnbueørret (PRV-3), som infiserer røde blodceller og forårsaker hjerte- og skjelettmuskelbetennelse (HSMB). Det finnes i nesten 90 % av norsk oppdrettslaks i sjøfasen, kan smitte via vann, og gjør fisken mer sårbar for stress og lavt oksygenivå. Viruset kan smitte i både ferskvann og sjøvannsfasen og det er ingen sikkerhet for at fisk som er smittet med PRV vil utvikle HSMB. Der er pågående teorier om hvorvidt fisk som blir smittet med visse typer PRV i ferskvannsfasen faktisk blir immun mot å utvikle HSMB i sjø. Flere settefiskanlegg har i dag husstammer av PRV, men opplever ikke at fisken utvikler sykdom i sjø.

PRVariant er et FHF-prosjekt med målsetning om å kartlegge varianter av PRV-1 i Norge, deres korrelasjon til HSMB i felt og fastlegge variantenes virulens i standardiserte smitteforsøk. Resultatene vil danne grunnlag for tiltak mot høyvirulente varianter og alvorlige HSMB.

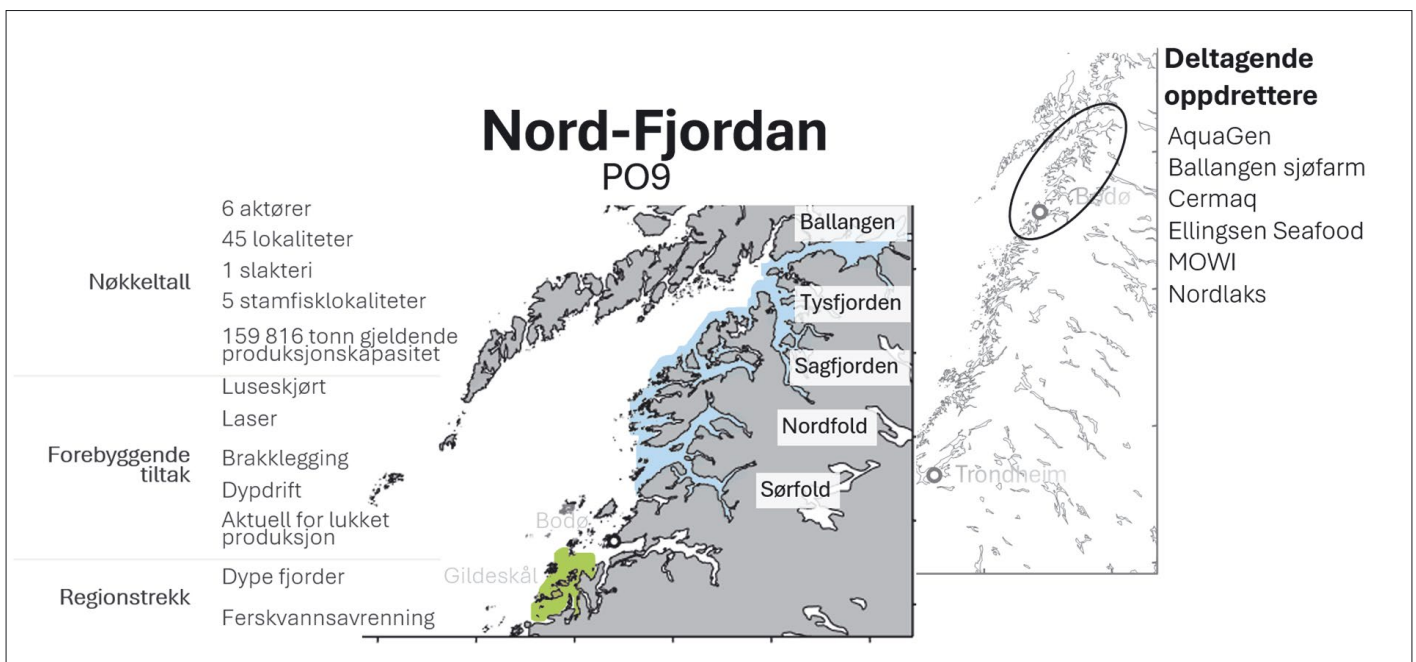
I prosjektet skal man teste ut PRV fra anlegg langs hele kysten for å finne ut hvor mange ulike varianter av PRV som opptrer i norske settefiskanlegg i dag og hvilke av disse som i stor grad utvikler seg til HSMB i sjø. I prosjektet vil Nordlaks Smolt, Helgeland Smolt og Cermaq delta i casestudier som skal se på erfaringer med sykdommen, samt utføre ulike tester

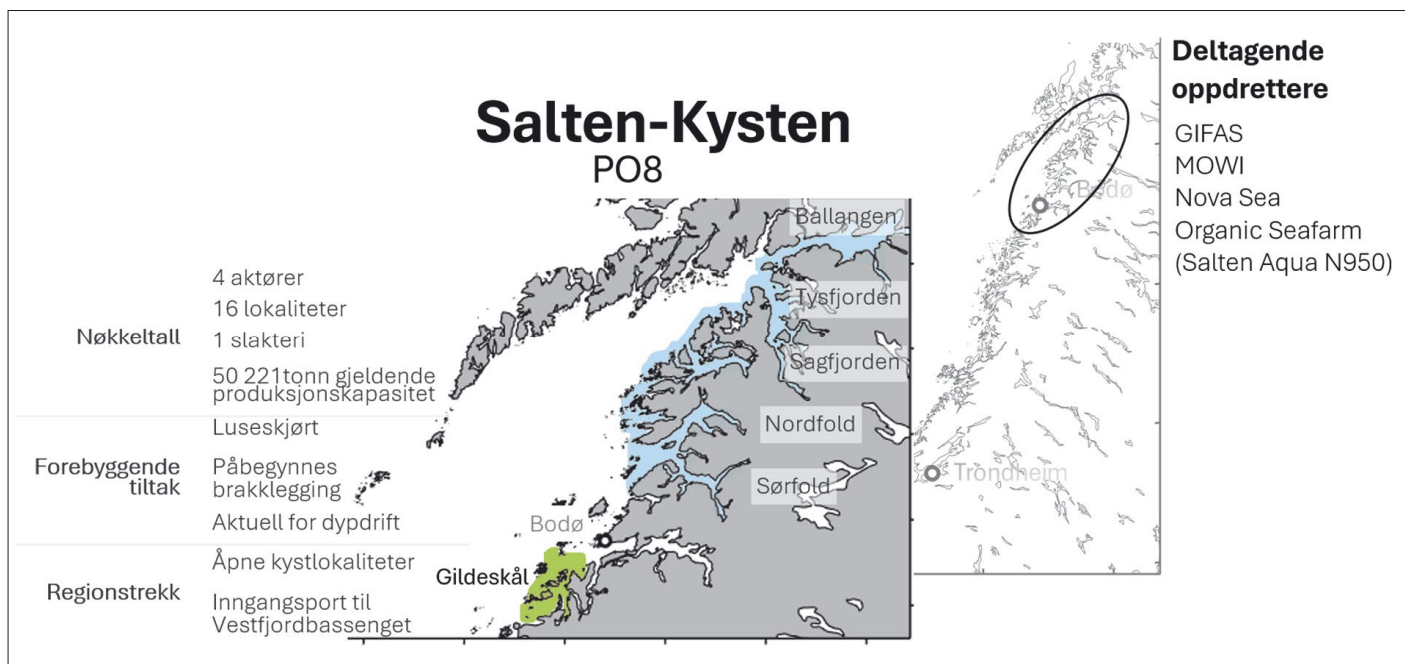
basert på anleggenes erfaringer. Prosjektet ledes av NMBU og videre er PatoGen, Åkerblå, Veso og NCE Aquaculture med i prosjektet.

OMRÅDESAMARBEID FOR FOREBYGGENDE STRATEGI MOT LUS OMLUS (FHF 902023 OG 902022)

NCE Aquaculture startet i februar 2025 to FHF-finansierte samarbeidsprosjekter; områdesamarbeid for forebyggende strategi mot lus «OMLUS». Arbeidet har som mål å oppnå et betydelig redusert behov for reaktiv lusebehandling gjennom bruk av effektiv forebyggende teknologi, basert på felles dokumentasjon og evaluering av lusetiltak i områdene Nord-Fjordan (fra Sørfolda til Ballangen) og Salten-Kysten (Gildeskål).

Nord-Fjordan består av tradisjonelle dype produksjonsfjorder med mye brakkvanns-innslag. Mens Salten-Kysten/Gildeskål er et åpent kystområde med mye vannkontakt, og en blanding av eksponerte og mer skjermede lokaliteter. Prosjektene har i 2025 etablert systemer for datadeling, og arbeidet med å gjennomføre nettverksanalyser (hydrodynamiske modeller) for å oppnå bedre forståelse av dagens lusespredning er godt i gang. Historiske data tilbake til 2022 analyseres for å identifisere nøkkellokaliteter der forebyggende tiltak kan ha økt effekt.

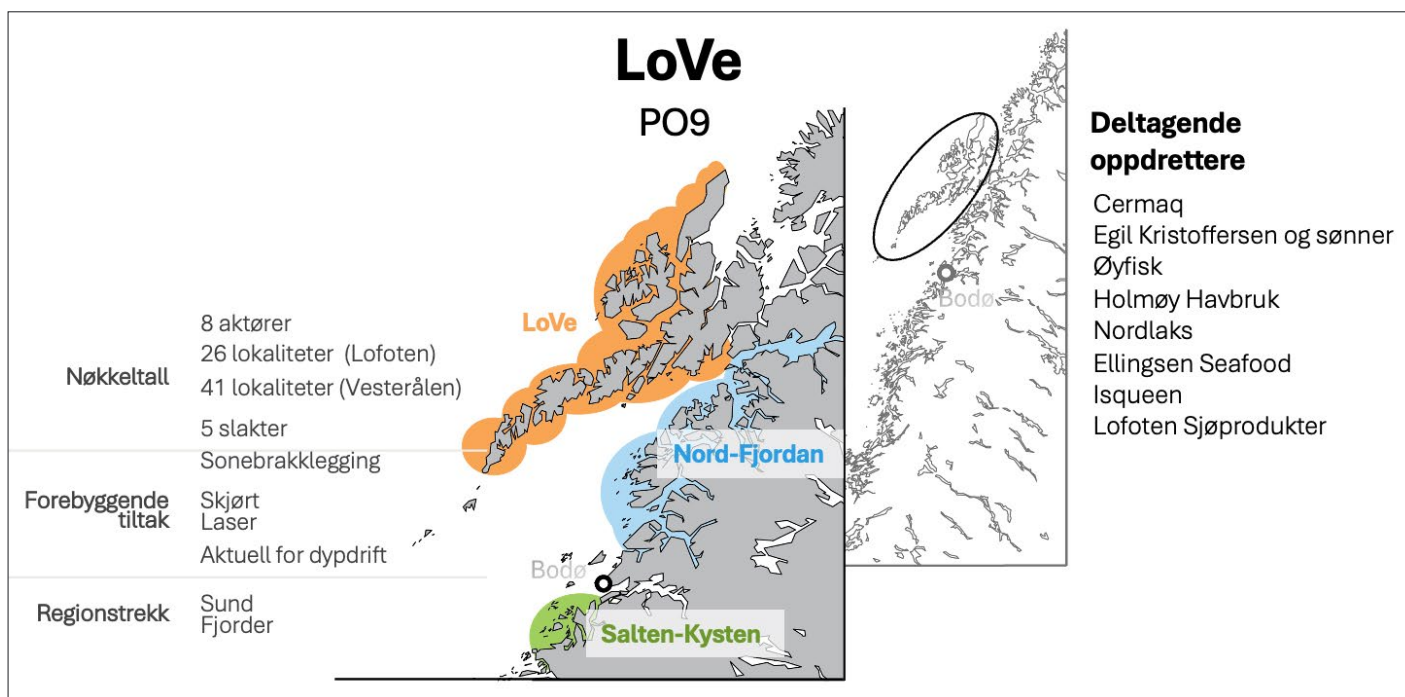

UTVIDELSE TIL LOFOTEN OG VESTERÅLEN

På senhøsten kom det en ny utlysning av områdeprosjekter, og OMLUS søkte om utvidelse til Lofoten og Vesterålen. Utvidelsen ble innvilget, og OMLUS LoVe planlegges igangsatt i 2026. Lofoten og Vesterålen er også en region med mye vannkontakt, flere av lokalitetene ligger i sund og utfyller

prosjektet godt. Luselaser er svært utbredt i området og det vil være en ekstra analyse av effektene av laser i prosjektet etter utvidelsen.

Det forventes ytterligere utvidelser av områdesamarbeidet i 2026 gjennom nye søknadsrunder.

PERSONSIKKERHET (FHF 902016) PILOT FOR LÆRING AV HENDELSER I HAVBRUK

I februar 2025 startet FHF-prosjektet Kunnskap og tiltak for å redusere risiko for personell i havbruksnæringen (Personssikkerhet). SINTEF Ocean leder prosjektet som har som målsetning å utvikle ny kunnskap og foreslå tiltak som kan fjerne eller redusere risiko for personell i havbruksoperasjoner.

Som en del av prosjektet har Nova Sea initiert en nasjonal pilot for læring av hendelser i havbruk, på tvers av selskapene. Piloten er etablert på nettstedet HMS i Havbruk hvor hendelser kan registreres på <https://hmsihavbruk.no/pilot-samarbeid-og-laering>

Høsten 2025 er det registrert en rekke hendelser som SINTEF Ocean sikrer anonymisering og kvalitetssikring før de legges ut. Hendelsene skal i løpet av pilot-perioden kategoriseres og analyseres videre i prosjektet. Prosjektet vil presenteres på HMS-konferansen både i 2026 og i 2027.

OPTIMALISERING AV LOKALITETSBRUK OG OMRÅDEORGANISERING FOR ØKT BIOSIKKERHET OPTILOK (FHF 901797)

OptiLok er et FHF-prosjekt ledet av Havforskningsinstituttet, med SINTEF Ocean og Akvaplan-niva blant flere prosjekt-partnere. Prosjektet startet i 2024 og har som målsetning å utvikle et beslutningsstøtteverktøy for å optimalisere lokalitetsbruk og områdeorganisering, som skal være en støtte for næringen. I 2025 har prosjektet fokusert på nettverksanalyse, epidemiologisk scenariosimulering og utvikling av selve beslutningsstøtteverktøyet. NCE Aquaculture er ansvarlig for å arrangere dialogmøter med næringen, som er gjennomført våren og høsten 2025 i Trondheim, Bergen og Bodø. Disse møtene og prosjektet forøvrig er koordinert med havbruksnæringens biosikkerhetsarbeid, som gjennomføres i regi av Sjømat Norge. Cermaq, Mowi, Emilsenfisk, Bremnes Seashore og Mattilsynet er i referansegruppen for prosjektet.

OptiLok innspills-møte i Bergen, 20. mars 2025

GRØNN PLATTFORMDELTADELSE GJENNOM FISH HEALTH TECH LAB

Årsskiftet 2024/2025 markerte oppstarten av arbeidet med testarenaen Fish Health Tech Lab, hvor NCE Aquaculture og partnere jobber for å etablere en arena som gjør det enklere å kvalitetssikre ny teknologi, metoder og fôrvarer før de tas i bruk kommersielt. Fish Health Tech Lab er tatt opp i SIVA sitt program Norsk katapult for en periode på tre år, med en langsiktig ambisjon om å bygge varig test- og innovasjonspasitet for havbruksnæringen.

I 2025 har vi i NCE Aquaculture kommet godt i gang med arbeidet knyttet til Fish Health Tech Lab, og gjennom Katapultordningen er det gjennomført flere relevante og spennende

prosjekter. Katapulten har vært en viktig inngang for å teste ny teknologi, og i løpet av året har satsingen blant annet resultert i deltakelse i Grønn plattform-prosjektet CircFeed. Det er også igangsatt et arbeid innen automatisk lusetelling. I tillegg har Akvaplan-niva gått inn som kjernepartner i katapultnoden, noe som styrker kompetansegrunnlaget og gir tilgang til relevant infrastruktur i arbeidet fremover.

Testarenaen skal baseres på eksisterende infrastruktur hos Nord Universitet, fakultet for biovitenskap og akvakultur, LetSea, Nova Sea, Cermaq og Akvaplan-niva. Arbeidet gjennomføres i samarbeid med blant annet KUPA i Harstad og Cod Cluster. Målsetningen er å etablere en plattform for testing av hvordan nye innovasjoner påvirker fiskens helse og

velferd, før løsningene tas i bruk hos oppdretterne. Gjennom dette arbeidet skal Fish Health Tech Lab bidra til å redusere risiko i innovasjonsløp og styrke kunnskapsgrunnlaget for både næring, leverandører og forvaltning.

AQUAMARE OG EU ARBEID

EU-nettverket AquaMare fikk i 2024 tildeling for tre nye år. EU-nettverket ble etablert i 2016 og NCE Aquaculture har hatt prosjektledelsen for nettverket siden i 2020.

Arbeidet startet med at klyngen ønsket å orientere, og posisjonere seg bedre for EU utlysninger. Det er en utfordring at akvakultur er en liten næring i EU sammenheng og dermed ikke får stor prioritet i utlysninger, og at næringen må tilpasse seg regelverk som i utgangspunktet er utformet for annen industri. NCE Aquaculture og AquaMare arbeider ikke politisk, men fremmer kunnskapsgrunnlag som er viktige

for fremtidig regulering. Derfor har AquaMare de siste årene samlet ulike nettverk i Europa rundt tema som er viktig for havbruksnæringen. Det er opparbeidet et godt samarbeid med The Federation of European Aquaculture Producers (FEAP) og European Aquaculture and Technology Innovation Plattform (EATIP).

FISKETIMEN

I 2024 inngikk NCE Aquaculture et samarbeid med Karoline Skaar Amthor og Kristian Natland om å etablere en podcast som omhandler fiskehelse og velferd. Fisketimen har sluppet 12 episoder gjennom 2025 og tar for seg dagsaktuelle temaer for norsk havbruksnæring og er et aktivt kommunikasjonsverktøy der klyngen kan få belyst prosjekter som vi er involvert i. Vi vil fortsette samarbeidet i 2026.

Ny prosjektleder

MØT VÅR NYE PROSJEKTLEDER, OLE MARTIN BRASØYGÅRD FLÅGAN

I juni 2025 kom Ole Martin Brasøygård Flågan til NCE Aquaculture som prosjektleder og leder for Fish Health Tech Lab mens Benedikte Hokland Ottestad er i permisjon. Ole Martin kom fra prosjektlederstilling i Namdal næringsforening og har i 2025 også vært knyttet til fagforumene.

Foto: Marthe Mølstre

Stab og kontor

Administrasjonen til NCE Aquaculture ledes av daglig leder Malin Johansen, Innovasjonsleder Ann Cecilie Hilling, Prosjektledere Benedikte Hokland Ottestad og Ole Martin Brasøygård Flågan. Deres arbeid disponeres basert aktiviteten i fagforumene og partnerbedriftenes behov gjennom året, og tilpasses etter pågående prosjekter og aktiviteter. NCE Aquacultures stab er på Salmon Center i Bodø, der er vi sam-

lokalisert med andre havbruksselskaper og organisasjoner.

Medlemskap

NCE Aquaculture er medlem i Abelia, foreningen for kunnskaps- og teknologivirksomheter i Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO). NCE Aquaculture er støttemedlem i Sjømat Norge, og deltar i Foreningen for innovasjons-selskaper (FIN).

Avslutning

Vi takker Sjømat Norge, samarbeidspartnere i næring og forskningsorganisasjoner for samarbeidet gjennom 2025. Og vi takker våre partnerbedrifter for god styring og samarbeid i året som har gått!

BODØ, 29.01.2026

For administrasjonen i NCE Aquaculture

Malin Johansen

DAGLIG LEDER

Ann Cecilie Hilling

INNOVASJONSLEDER

Benedikte Hokland

Ottestad

PROSJEKTLEDER

Ole Martin Brasøygård

Flågan

PROSJEKTLEDER

Foto: Marthe Mølstre